

TERMENI DE REFERINȚĂ (ToR)

Consultanță pentru analiza metodologiilor de estimare a necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere) și formularea recomandărilor pentru abordarea viitoare de planificare programatică în Republica Moldova

1. Context

Republica Moldova își consolidează procesele de planificare strategică și operațională bazate pe dovezi pentru răspunsul național la HIV, în contextul implementării Programului Național de Prevenire și Control al HIV¹ și al pregătirii viitoarelor aplicații de finanțare către Fondul Global pentru Combaterea HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei (Global Fund²).

Estimarea corectă a necesarului intervențiilor de prevenire HIV reprezintă un element important pentru stabilirea priorităților programatice, definirea Țintelor de acoperire, planificarea serviciilor și fundamentarea necesarului de resurse financiare și programatice.

În anul 2026, în cadrul exercițiului național de estimări HIV coordonat de UNAIDS³ și realizat utilizând pachetul software Spectrum⁴, a fost aplicat modulul *Prevention Needs*, destinat estimării necesarului intervențiilor de prevenire HIV pentru populațiile-cheie și alte grupuri prioritare.

Rezultatele generate în cadrul acestui exercițiu constituie o sursă importantă de informații pentru consolidarea planificării bazate pe dovezi. Totodată, utilizarea acestor estimări pentru planificarea strategică necesită o analiză suplimentară a abordării metodologice aplicate, inclusiv a informațiilor disponibile privind sursele de date, parametrii, ipotezele utilizate și rezultatele obținute.

Spectrum (Prevention Needs) reprezintă unul dintre instrumentele disponibile pentru estimarea necesarului intervențiilor de prevenire HIV. La nivel internațional sunt utilizate și alte instrumente și abordări metodologice care pot include diferite abordări de modelare și triangulare a datelor epidemiologice, programatice și comportamentale.

În acest context, Unitatea de Coordonare și Implementare a Proiectelor (UCIMP⁵) intenționează să contracteze un consultant cu experiență relevantă pentru:

- analiza metodologiilor utilizate pentru estimarea necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere);
- examinarea informațiilor disponibile privind instrumentele aplicate pentru estimarea necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere);
- evaluarea avantajelor, limitărilor și aplicabilității acestora în contextul Republicii Moldova;

¹ [Raport-HIV.pdf](#)

² [Home - The Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria](#)

³ [UNAIDS](#)

⁴ [Avenir Health](#)

⁵ [www.UCIMP.md](#)

- formularea recomandărilor privind cea mai adecvată abordare metodologică pentru estimările viitoare ale necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere).

Rezultatele consultanței vor contribui la consolidarea procesului național de planificare bazată pe dovezi, la elaborarea următorului Program Național de Prevenire și Control HIV și la informarea viitoarelor aplicații de finanțare externă, inclusiv către Global Fund și alți parteneri de dezvoltare.

2. Scopul consultanței

Scopul consultanței este de a analiza abordările metodologice disponibile pentru estimarea necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere), inclusiv exercițiul de estimare realizat prin Spectrum (Prevention Needs), și de a formula recomandări privind metodologia, instrumentele și sursele de date care ar trebui utilizate pentru estimările viitoare în Republica Moldova.

Consultanța va urmări identificarea unei abordări fezabile și robuste pentru estimarea necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere), care să sprijine planificarea programatică, stabilirea priorităților și alocarea eficientă a resurselor.

3. Obiective specifice

Consultantul va:

- analiza metodologia utilizată în exercițiul de estimare realizat prin Spectrum, în baza informațiilor și documentației disponibile;
- examina informațiile disponibile privind seturile de date, parametrii și ipotezele utilizate pentru generarea estimărilor;
- analiza rezultatele generate și relevanța acestora în raport cu datele epidemiologice, programatice și comportamentale disponibile;
- identifica eventualele aspecte metodologice care necesită clarificare, îmbunătățire sau validare suplimentară;
- analiza alte instrumente și abordări metodologice utilizate la nivel internațional pentru estimarea necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere);
- compara diferitele instrumente din perspectiva:
 - cerințelor privind datele;
 - parametrilor și ipotezelor utilizate;
 - avantajelor și limitărilor;
 - aplicabilității pentru contextul Republica Moldova;
- identifica, în măsura în care informațiile și instrumentele sunt disponibile, parametrii sau ipotezele care pot influența semnificativ estimările și examina impactul posibil al acestora asupra rezultatelor;
- formula recomandări privind cea mai adecvată abordare metodologică pentru estimările viitoare, inclusiv utilizarea unui instrument individual sau a unei combinații de instrumente și metode;
- formula recomandări privind consolidarea datelor necesare pentru îmbunătățirea estimărilor viitoare;
- contribui la dezvoltarea unui cadru sustenabil pentru realizarea periodică a estimărilor necesarului intervențiilor de prevenire HIV (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere).

4. Domeniul de activitate

Consultantul va desfășura activitățile în strânsă colaborare cu Programul Național de Prevenire și Control HIV, echipa națională responsabilă de estimările HIV și partenerii tehnici relevanți.

4.1. Revizuirea documentelor disponibile

Consultantul va analiza documentele și informațiile disponibile, inclusiv:

- documentația privind exercițiul de estimare realizat prin Spectrum și alte modele;
- rapoartele și materialele tehnice disponibile privind estimările HIV și cele de prevenire (cu prioritate pentru profilaxia pre-expunere);
- informațiile disponibile privind datele utilizate, parametrii și ipotezele de modelare;
- datele epidemiologice, programatice și comportamentale relevante.

4.2. Analiza metodologică a instrumentelor de estimare

Pentru Spectrum și alte instrumente relevante, consultantul va analiza, în măsura informațiilor disponibile:

- abordarea metodologică;
- seturile de date necesare;
- ipotezele și parametrii principali;
- tipurile de rezultate generate;
- avantajele și limitările metodologiei.

4.3. Analiza aplicabilității pentru Republica Moldova

Consultantul va evalua:

- relevanța diferitelor modele pentru contextul epidemiologic și programatic național;
- disponibilitatea și calitatea datelor necesare;
- fezabilitatea utilizării diferitelor instrumente;
- necesitățile de consolidare a capacităților tehnice.

4.4. Elaborarea recomandărilor

Pe baza analizei efectuate, consultantul va formula recomandări privind:

- abordarea metodologică recomandată pentru estimările viitoare;
- utilizarea Spectrum și/sau a altor instrumente complementare;
- sursele de date necesare;
- utilizarea rezultatelor pentru planificarea programatică.

4.5. Consultare tehnică

Consultantul va prezenta principalele constatări și recomandări în cadrul unei consultări tehnice cu gupul național pentru estimări HIV și partenerii relevanți și va integra, după caz, comentariile relevante în versiunea finală a produselor consultanței.

5. Livrabile

Consultantul va elabora și transmite următoarele produse:

Livrabilul 1. Plan de lucru

Un plan de lucru care va descrie abordarea propusă pentru realizarea consultanței, principalele activități, calendarul orientativ de implementare și informațiile necesare pentru realizarea analizei.

Livrabilul va fi transmis în termen de până la 5 zile de la semnarea contractului.

Livrabilul 2. Raport tehnic de analiză și recomandări

Consultantul va elabora un raport tehnic care va prezenta principalele constatări și recomandări ale consultanței.

Raportul va avea un volum orientativ de 10–15 pagini (fără anexe) și va include, după caz și în funcție de informațiile disponibile, următoarele elemente:

- descrierea succintă și analiza metodologiilor/modelelor utilizate pentru estimarea necesarului intervențiilor de prevenire HIV;
- evaluarea surselor și seturilor de date, parametrii și ipotezele utilizate;
- analiza rezultatelor generate și triangularea acestora;
- observații privind eventuale analize suplimentare ale parametrilor sau ipotezelor-cheie, în măsura în care acestea sunt fezabile și informațiile necesare sunt disponibile;
- recomandări privind abordarea metodologică și instrumentele care ar putea fi utilizate pentru estimările viitoare;
- recomandări privind consolidarea datelor necesare pentru îmbunătățirea estimărilor;
- elemente orientative pentru instituționalizarea procesului de estimare a necesarului intervențiilor de prevenire HIV.

Raportul poate include anexe tehnice suplimentare, dacă sunt considerate relevante de către consultant.

Livrabilul 3. Consultare tehnică de validare

Consultantul va organiza și facilita consultare tehnică de prezentare și discutare a principalelor constatări și recomandări.

Scopul consultării este de a discuta constatările, de a colecta observații și de a contribui la finalizarea recomandărilor.

Livrabilul 4. Raport final și prezentare

Consultantul va transmite versiunea finală a raportului tehnic, revizuită, după caz, în baza comentariilor relevante primite în cadrul consultării tehnice.

Va fi elaborată, de asemenea, o prezentare PowerPoint care va sintetiza principalele constatări, concluziile principale și recomandările pentru estimările viitoare.

6. Durata consultanței

Durata estimată a consultanței este maxim 15 zile lucrătoare, desfășurate pe parcursul unei perioade de aproximativ octombrie – noiembrie 2026, cu livrarea produsului final nu mai tarziu de 15 noiembrie 2026.

Calendarul exact de implementare va fi stabilit de comun acord cu Programul Național de Prevenire și Control HIV, ținând cont de disponibilitatea documentelor necesare, a partenerilor tehnici și de organizarea consultărilor tehnice.

7. Modalitatea de coordonare și raportare

Consultantul va activa în strânsă colaborare cu Programul Național de Prevenire și Control HIV, echipa națională pentru estimările HIV și partenerii tehnici relevanți.

Consultantul va menține comunicarea periodică privind progresul activităților și va solicita clarificări sau informații suplimentare, după necesitate.

Comentariile și observațiile asupra produselor elaborate vor fi consolidate de Programul Național de Prevenire și Control HIV și transmise consultantului pentru revizuire, după caz.

8. Cerințe față de consultant

Consultantul trebuie să demonstreze experiență relevantă în domeniul modelării epidemiologice HIV, estimării necesarului de servicii și planificării programelor de prevenire HIV.

Cerințe:

- studii superioare medicina, sănătate publică, epidemiologie, biostatistică, demografie sau domenii conexe;
- minimum 10 ani de experiență demonstrată relevantă în domeniul estimărilor HIV, inclusiv cu utilizarea Spectrum și/sau alte instrumente relevante pentru estimarea necesarului intervențiilor HIV;
- experiență în analiza datelor epidemiologice, programatice și comportamentale;
- experiență în elaborarea recomandărilor strategice pentru programe naționale HIV constituie un avantaj;
- experiență de colaborare cu organizații internaționale precum OMS, UNAIDS, Fondul Global sau alte organizații multilaterale constituie un avantaj;
- abilități excelente de redactare și comunicare în limba română și engleză.

Cunoașterea contextului național și regional al răspunsului HIV și/sau experiența de lucru în Europa de Est și Asia Centrală, sau alte regiuni cu un profil epidemiologic similar, constituie un avantaj.

9. Criterii de evaluare a ofertelor

Selecția consultantului se va baza pe evaluarea experienței profesionale.